

**Izvješće o korištenju prihoda od dodjele
prekozonskih kapaciteta Hrvatskog operatora
prijenosnog sustava d.d.
u 2023. godini**

rujan 2024.

Hrvatska energetska regulatorna agencija
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

U skladu s Uredbom (EU) br. 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (u daljnjem tekstu: Uredba) Hrvatska energetska regulatorna agencija (u daljnjem tekstu: HERA) informira Agenciju za suradnju energetskih regulatora (u daljnjem tekstu: ACER) te priprema i objavljuje Izvješće o korištenju prihoda od dodjele prekozonskih kapaciteta, odnosno prekograničnih prijenosnih kapaciteta (u daljnjem tekstu: PPK) Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.d. (u daljnjem tekstu: HOPS) u 2023. godini u kojem navodi:

- (a) iznos prihoda prikupljenog u dvanaestomjesečnom razdoblju koje završava 31. prosinca prethodne godine;
- (b) način na koji je taj prihod upotrijebljen, uključujući posebne projekte za koje je prihod upotrijebljen i iznos koji je stavljen na odvojeni račun;
- (c) iznos koji je iskorišten pri izračunu mrežnih tarifa; i
- (d) dokaz da je iznos iz točke (c) u skladu s Uredbom i prethodno navedenom metodologijom.

Članak 19. stavak 2. Uredbe definira da sljedeći ciljevi imaju prioritet s obzirom na dodjelu bilo kojih prihoda koji proizlaze iz dodjele prekozonskog kapaciteta:

- (a) jamčenje stvarne raspoloživosti dodijeljenog kapaciteta, među ostalim naknade za jamstvo; ili
- (b) održavanje ili povećanje prekozonskih kapaciteta optimiziranim korištenjem postojećih interkonekcijskih vodova, po potrebi putem koordiniranih korektivnih protumjera; ili pokrivanje troškova ulaganja u mrežu relevantnih za smanjenje zagušenja interkonekcijskog voda.

Budući da se Uredba odnosi na hrvatske granice unutar Europske unije, tzv. EU granice, prema dostavljenim podacima HOPS je u 2023. raspolagao s ukupnim prihodom u iznosu od 51,57 milijuna EUR s osnove dodijele prekozonskih kapaciteta na hrvatskim granicama sa Slovenijom i Mađarskom te ga u cijelom iznosu iskoristio u skladu s člankom 19. stavkom 2. (a), stavkom 2. (b) te stavkom 3. Uredbe što je prikazano u Tablici 1.

HERA u 2023. nije koristila navedene prihode prilikom određivanja tarifnih stavki za prijenos električne energije što je također prikazano u Tablici 1.

Najveći dio prihoda od PPK-a je deponiran na posebnom računu za razvoj mreže. Sredstva deponirana na posebnom računu za razvoj mreže moraju ostati na računu sve dok ih ne bude moguće upotrijebiti u prethodno navedene prioritetne ciljeve.

Tablica 1 Korištenje prihoda od PPK u 2023. u milijunima eura na EU granicama

Stavka	Iskorišteni prihod od PPK
Članak 19. stavak 2.(a), stavak 2. (b) i stavak 3. Uredbe (EU) br. 2019/943	51,57
Prihod od PPK korišten prilikom određivanja tarifnih stavki za prijenos električne energije	0,00
Ukupno utrošen prihod od PPK	51,57

HOPS je tijekom 2023. investirao u 5 projekata povezana s rekonstrukcijom postojećih i izgradnjom novih objekata prijenosne mreže kako bi se omogućilo održavanje ili povećanje prekozonskih kapaciteta.

Tablica 2 Popis investicija za koje je korišten prihod od dodjele PPK u 2023. na EU granicama

Redni br.	Naziv projekta
1.	TS MELINA - dogradnja drugog sabirničkog sustava, zamjena VN i sekundarne opreme 400 kV postrojenja
2.	TS TUMBRI -zamjena transformatora 400/110/30 kV, 300 MVA, -T2
3.	Greenswitch projekt
4.	Dogradnja sustava za upravljanje dispečiranjem
5.	Pomoćni sustavi za funkcioniranje tržišta

S ciljem osiguranja transparentnosti s obzirom na prihode i korištenje prihoda od dodjele PPK na svim hrvatskim granicama, Tablica 3 daje detaljan pregled svih prihoda i troškova od prihoda od zagušenja kako na EU granicama, tako i na tzv. Ne-EU granicama koje obuhvaćaju granicu sa Srbijom te Bosnom i Hercegovinom.

Tablica 3 Prihodi i troškovi od PPK u 2023. u milijunima eura

Stavka	EU granice	Ne-EU granice	Ukupno
A. Godišnja dražba	24,20	4,97	29,17
B. Mjesečne dražbe	4,38	2,13	6,51
C. Dnevne dražbe	22,99	8,78	31,77
Ukupno prihodi od PPK (A+B+C)	51,57	15,88	67,45
D. Porez na dobit	6,31	1,77	8,08
E. Troškovi JAO i SEE CAO + CORE dnevne	0,51	0,20	0,71
F. Ograničenje dodijeljenih kapaciteta (kat. ii)	0	0,11	0,11
G. Preprodaja dugoročnih kapaciteta (UOSI i RESALE) (kat. iv)	15,99	5,87	21,86
H. Troškovi TSC-a (kat. v)	2,54	0	2,54
I. Investicije u prijenosnu mrežu (kat. vi)	0,75	2,66	3,41
J. Nabava gubitaka u prijenosnoj mreži (kat. viii)	0	0	0
K. Korišteno za tarifiranje	0	0	0
L. Deponirano na posebnom računu za razvoj mreže*	25,47	5,27	30,74
Stavke na koje su usmjereni prihodi od PPK (D + E + F + G + H + I + J + K + L)	51,57	15,88	67,45

* neutrošeni iznos dobiti od PPK nakon poreza u 2023. godini

Zaključno, HERA potvrđuje da je HOPS prihode od dodjele PPK trošio namjenski u skladu s Uredbom.